

Työpajat toimintamuotona maatalouden ilmastoviestinnässä – Ilmastomuutos ja maaseutu (ILMASE) –hankkeen kokemuksia

Savikko Riitta, Himanen Sari, Rimhanen Karoliina, Mäkinen Hanna, Luonnonvarakeskus

Eri toimijaryhmille yhteisiä työpajoja

Ilmastomuutos ja maaseutu (ILMASE) –tiedonvälitys-hankkeessa ilmastonmuutokseen kytkeytyviä, käytännönläheisiä aiheita pohdittiin viljelijöiden, neuvojen, tutkijoiden, viranhaltijoiden ja opiskelijoiden yhteisissä työpajoissa. Vuosien 2012–2014 aikana hankkeessa järjestettiin 12 työpajaa ympäri Suomen, joissa asiantuntija-alustusten ja fasilitoitujen ryhmäkeskustelujen avulla yhteensä 300 osallistujaa pohti ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen haasteita ja mahdollisuuksia.

Työpajateemoina on kerrottu ja keskusteltu muun muassa nurmituotannon sopeutumistarpeista, maan rakenteen hoidosta, peltojen hiilinielujen kasvattamisesta, kotimaisen valkuaisrehun mahdollisuuksista, ravinteiden kierrättämisestä, satovarmuuden parantamisen keinoista sekä maatilojen uusiutuvan energian tuotannosta. Työpajojen ryhmäkeskusteluosuus fasilitoitiin me-we-us –menetelmällä.

Posterissa arvioidaan toteutettuja työpajoja toimintamuotona ilmastoviestinnässä. Aineisto perustuu työpajoihin osallistuneiden antaman kirjallisen palautteen sisältöanalyysiin.

Osallistujat toivovat käytännön toimintaohjeita, esimerkkejä, yleistajuista kieltä ja kohdevierailuja

Työpajojen osallistujat pitivät tärkeänä kykyä suhteuttaa tutkimustulokset käytännön toimintaympäristöön. Osallistujat kokivat mielenkiintoisimmiksi alustukset, joissa kerrottiin selkeitä toimintaohjeita perusteluineen ja konkreettisia tilatason esimerkkejä. Tutkimustiedon viestinnältä toivottiin yleistajuista kieltä ja ratkaisumahdollisuuksista kertomista. Kohderyhmän tarpeet tavoittavaa viestintää pidettiin kehityspaikkana erityisesti tutkijoille. Viljelijöiden ja neuvojen välinen viestintä koettiin puolestaan toimivaksi ja tärkeäksi konkreettisten toimien käytäntöön viemiseksi.

Viljelijöiden kokemuksia ja kokeiluja arvostettiin, samoin käytännön kenttäkokeita. Kohdevierailut koettiin hyvin antoisiksi. Tutkijaosallistujat kokivat saavansa työpajoissa uutta tietoa viljelijöiden ja hallinnon näkemyksistä. Alustukset vieraammistakin aiheista herättivät paljon uusia ajatuksia, jotka innostivat omiin mahdollisiin kokeiluihin.

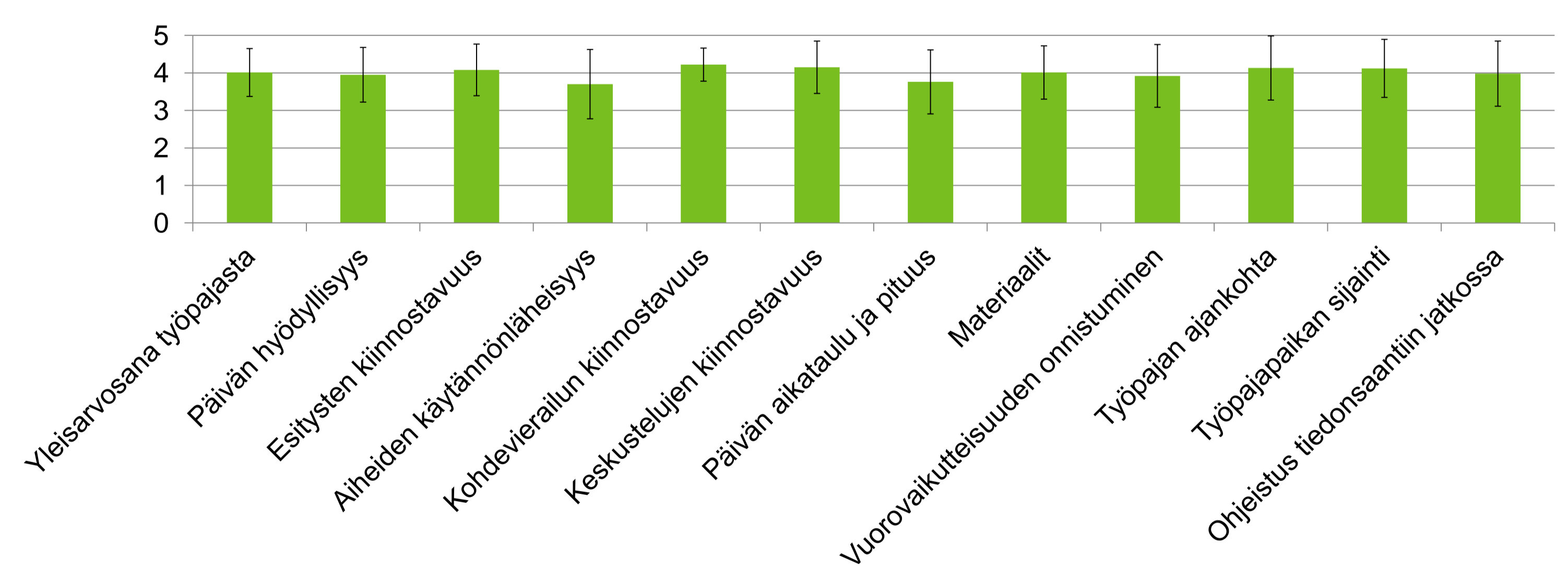


Kuva 1. ILMASE-hankkeen työpajojen järjestämisen palapeliä.

Keskustelut koettiin antoisiksi

Työpajojen kulku kokonaisuudessaan; ensivaikutelma tervehdyksineen, alustajien aiheet ja esitystapa, keskusteluun kannustava ilmapiiri ja fasilointi, vaikutti ryhmäkeskustelujen onnistumiseen. Osallistujat pitivät tärkeänä, että kokemuksellista tietoa arvostetaan tieteellisen tiedon lisäksi.

Keskustelumahdollisuus eri toimijaryhmien kesken koettiin hedelmälliseksi työskentelytavaksi asioiden ymmärtämiselle ja käytäntöön soveltamiselle. Osallistujat arvioivatkin keskustelut usein kaikista kiinnostavimmaksi osaksi työpajapäivää. Kokemusten perusteella työpajamaisella keskustelevalle ilmastoviestinnällä sekä yhteistyöverkostojen luomisella voidaan parantaa tietotaitoa ennakoivan sopeutumiskyvyn lisäämiseksi maaseudulla, edistää yhteistoiminnallista oppimista ja pyrkiä eri toimijoiden näkökulmat huomioivien, kestävien ratkaisujen luomiseen.



Kuva 2. ILMASE-hankkeen työpajojen palautteen keskiarvot ± keskihajonta. Työpajoja 12 kpl. Osallistujia yhteensä noin 300 henkilöä, palautteen n=110.



valokuvat: Karoliina Rimhanen